

„Soča“ izhaja vsak četvrtak in velja pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristočno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

P. n. gg. naročnikom!

Z današnjo številko začne 7. tečaj našega lista. Štejemo si v posebno dolžnost, da pri tej priliki izrečemo najtoplejšo zahvalo vsem o-nim gospodom, ki so v pret. letu podpirali naše započetje, bodisi s spisi in dopisi, bodisi s priporočanjem našega lista. Ob enem pa prosimo vse omenjene prijatelje, da nas tudi v tekočem letu tako zdatno podpirajo, da bomo z veseljem nadaljevali trudapolno delo. Nadejamo se, da bodo narodnjaki na deželi pri vsaki priliki priporočali naš list in tako pomnožili število čitateljev.

Denašnjo štev. poslali smo vsem starim naročnikom in še nekaterim drugim rodoljubom na ogled, — prihodnjo štev. pa bomo poslali samo tistim starim naročnikom, ki so poplačali stare zastanke. Kedor noče več prejemati našega lista, naj ga blagovoljno vrne z dostavkom: „Nočem več prejemati.“

Uredništvo in upravnništvo.

Mir ali vojska.

Od kar je začelo vreti na Balkanu, poskuša se diplomacija v svoji umetnosti; glavna igralca pri tej igri pa sta brezdvomno general Ignatijev in Elliot, prav za prav Gorčakov in Disraeli. Kakor hitro so angleški diplomati videli, da ima Rusija kako nado, da prodere se svojimi tirjatvami, hitro so napravili kako zmešnjavo, ki je situacijo sopes spremenila. Tako so nenadoma prišle prekucije, umori in v teku nekaterih mesecev je uže tretji sultan na prestolu. Kot zadnja poskušnja, da bi se vendar rešilo jutrovo pitanje mirnim potom, smatra se konferenca, katera se zmerom dnevuje v Carigradu. A komaj stopi skupaj konferenca, kateri so bile ruske tirjatve prva podlaga, ko je uže sopes angleška diplomacija v zvezi s tur-

ško napravila nove ovire. Ko je namreč turški pooblaščenec odprl konferenco, naznanil je drugim pooblaščenecem slovesno, da se v istem hipu oznanja ustava, ki daje enake pravice in svobodo vsem turškim državljanom brez razločka ne glede na vero, ne glede na narodnost. S tem je hotela turška vlada dati pod nos zastopnikom vevlasti, da lahko sama vpelje na Turškem še bolj svobodno ustavo, nego jo nasvetujejo evropske vevlasti in da zamore torej brez njihovega sveta reformirati državo.

A konferenca dala je na to turško demonstracijo jako pomenljiv odgovor—molčala je in nij z nobeno besedo vzela na znanje turško ustavo, kar je dokaz, da vevlasti se ne dajo odpraviti tako dober kup ter da ostanejo pri svojih tirjatvah. Nova namera angleško-turških diplomatov je sopes spodletela in situacija se je le toliko spremenila, da je zdaj postala skoro popolnoma nemogoča poravnava na mirnem potu, kajti konferenca tirja posebne pravice za kristijane, katere morajo biti garantirane ne samo od Turške, ampak od vseh vevlasti; nadalje tirja ruska okupacijo Bulgarske, Bosne in Hercegovine z vojniki evropskih držav in odstop nekaterih kosov dežele Crnogori in Srbiji. To vse so tirjatve, katere se ne ujemajo s turško ustavo. Turška vlada je s to ustavo javila, da ne odstopi ne najmanjšega dela svojih dežel, da ne dopusti nobene zvlade in kar je še več, da turška vera ostane državna vera.

Ce torej primerjamo tirjatve vevlasti z pompozno izjavo turške vlade, reči moramo, da je navskrižnost tako velika, in da je vozal tako zmešan, da ga zamore presekati edino le meč.

Da je turška vlada podelila svojim podložnikom ustavo, v kateri so kopirana vsa najsvobodnejša načela drugih evropskih ustav, uže to samo na sebi je bilo presmešno in slabo izmišljeno, kajti komur je znana zgodovina sedanjega stoletja, prepričan je, da na Turškem se ne dajo upeljati ona načela, ko bi tudi vlada istinito hotela izvesti jih. — Verjetno nij, da bi Turki zatajili koran in da bi sofi mirno gledali upeljavo kristjanom pravične ustave. — V Turčiji nij mogoča nobena pametna reforma, dokler ne kraljuje na Balkanu kristijansko slovanstvo; to so sprevidile tudi take vevsile, taki državniki, ki so dozdej smatrali obstoj Turške kot neobhodno potrebo. Očividno je torej, da Evropa ne more resno misliti na mirno poravnavo s Turkom, temveč mora misliti na popolno

rešenje jutrovega prašanja in kar je še več: Ruska je pred vsem svetom tako močno engazirana v tej zadevi, da ne more po nikakem odstopiti od svojih tirjatov; ona je uže pripravljena na boj in zgubila bi svojo veljavo v Evropi, ko bi ne šla do skrajne meje. Naj ustavoverni in madjarski listi le pišejo, da ruska armada je samo na papirji, da je mej vojniki največja demoralizacija, da ruska vojska nijma ne obleke, ne streljiva, to ne bo motilo severnega kolosa v svojih ciljih; ruskim diplomatom je morda še prav, da omenjeni listi dajejo korajžo prevzetnim Turkom in mi se še dobro spominjamo taktike Prusov, ki so mirno pripravljali se na boj in še plačevali tuje časnike, da so se norca delali iz njihove vojske, iz njihovega bojnega materijala. Ruska ima svoje cilje, h katerim se bliža še železnim korakom; ona dobro vé, da ne bo šlo brez vojske; če pa je aranžirala shode, če je celó osnovala konferenco, je to storila iz visoko diplomatske previdnosti. Faktično je, da je Ruska dosedaj preiskovala evropski teren s takim uspehom, da more vsakdo priznati, da je ona danes gospodarica položaja. Ruska čaka in se pripravlja, dokler bode reč popolnoma zrela; na videz poskusila je vsa sredstva, da opraviči pred Evropo zadnji korak; ona si je tudi svesta zaslombe in dobro vé, da se nijma več bati zveze od leta 1854.

Konferenca se bode gotovo razšla brez uspeha; ona ima menda samo skrivni namen, da podaljša vso zadevo za nekoliko časa, kakor hitro pa umolknejo diplomati, govorili bodo topovi in neznanjali svetu svobodo Slovanov na jugu, kajti še misliti nij, da postanejo kedaj svobodni ti naši bratje brez vojske. — Vojska se bode morda zavlekla še nekaj časa; a vsak misleč in v politiki količjak več človek soditi mora iz dosedanjih dogodkov, da je vojska neizogibljiva.

General Ignatijev.

Sedaj ko se skoraj ves svet na Jugoslovansko obrača in se za orijentalno vprašanje zanimiva, ne bode neprilčno, ako podamo nekoliko dat čitateljem „Soče“ o možu, kojega ime je z imenovanim vprašanjem v tako ozki zvezi, da ne bode mogel nikdo zgodovino sedanjega časa ob orijentu pisati, da ne bi

LISTEK.

Na Silvestrov večer.

„I življenje naše,
Ki tak hitro teče,
Al' so same sanje?—
—Sanje—jek mi reče.“
Jenko.

Kaj resne so ure, ki mino na večer silvestrova. Saj jihove minute so grob umirajočemu i zibeljka novorojenemu letu. Rakev i zibeljka?! Pomenljiva podoba! Žalost i upanje podajati si posestrimski roke. Prva roni blede solze za marsikaterim mrtvim, ki se je pred nami preselil v temno večnost, kraljestvo senc, i v prsih nam preti srce razpoči se notranje bolesti, gledajočim marsikateri prazni naslanjač, v kojem je še lani sedela ljuba, nepozabljiva osoba. Ločila se je za danes i vedno! A tu nam zaisije v srce upanja žar, ki nas tolaži i tēši, da se bomo kedaj, probujeni v nebeški slavi, zopet videli. — Torej resen je čas, šumeč na silvestrovo, ko bi trenol, v morje preteklosti. Uže stari Latinci so čestili ta čan, ter jihove saturalnije, veseli prazniki, ob katerih so smeli tudi rabi, prosti za nekoliko dnij, z rožami venčati se, so bile dobra allegorija tako zlane zlate dobe, ko nij bil nikedo gospod i nihče hla-

pec. Oh, saj tudi mi smo rabi svojim strastim i željam, ter lepo bi bilo, ko bi nas vsaj ta večer zapustile, ko bi nam dale, da bi le veselo i rožnato mislili! Saj naslednje jutro se povrne stari jarem; hodili bomo zopet po trnji, kakor preje, a kde so rože ostale, ne bomo vedeli!

Staro leto daje slovo! Kakor temnim zagrinjalom se nam zdi vse zakrito v nevidnej daljavi, kar smo doživeli. Mračno je vse veselje, mračno vse gorje; vse leži za nami, kakor na daljnem meglenem polji, kakor nične sanje. Zdi se nam, kakor bi se bili probudili iz dolzega spanja; veselimo se, da vse nij res. Sanje so naše življenje! Ove besede nijso bez pomena, govore srce; čutimo, da je v njih nekaj istinitega, kar nekako pomiri naše bolesti, kar skoro spravi v nas bijoče se občutljeje.

A resnica ovih besedij se zvlasti danes občuti, ko če kmalu zemlja začeti svoj tok okolo solnca, ko nas časa urni korak mogočno opomenja na kratko, minljivo življenje. Mladosti se zdi inace življenje dolgo, število let nevsahljivo. Mladosti je življenje širno polje, kder ne vidiš ni konca ni kraja; zdi se jej lepa, bliščeča se igrača, katera jej tako dopada. A starost je ponočni metulj, ki skrivno i mežavo frfira ob ušesih!

Kedor je dospel uže do poludneva svojega življenja ali ga uže prestopil, dobro ve, da solnce življenja se vedno dalje proti zapadu pomika i da se bliža—večer; dobro ve, da večer je bližej, nego jutro, i da

„hitro obrača se časa kolo.“ I kedor je v starostinej dobi, opomenjajo ga dolge večerne sence, ko se sopes prikaže podobe preteklosti, na bližnji solnčni zahod, i na noč jegovega življenja. Za tega delj zre jegovo oko v vir svetlobe, upaje na novo jutro; a preteklost izroči sencam mrkle noči, ki mu začno zakrivati i brisati bolesti i radosti iz sile spomina. Čuti, da življenje je podobno sanjam, ali pa so le—sanje! Jeli življenje res podobno sanjam?

Sanje so naše življenje!

V prostorih divnega sveta, kder se človeška duša tako rada mudi, je vse življenje le sen, i vsakedo sanjari od zore do mraka, od mraka do dne, dokler se mu slednjič vse sanje ne razpode, kakor megla, prognana od gole resnice. Bogatin sanja o zakladih zlatega boga; blišče se mu od vseh strani, a bez miru. I revež sanja na svetu, da mu manjka življenja i prostosti, da ga vse tlači i zatira. Sanja kralj o mogočnosti i zmagah, sanja, kako gospoduje, da vse pred njim trepeče: smrt razdene jegovo srečo, preteča vedno vzbuditi ga iz sladkih sanj! Sanja, kedor stopa od česti do slave, sanja kedor si beli glavo, kedor se muči od jutra do večera, kedor solzami, grenkimi solzami moči črni kruh, kedor v najtišej noči očij ne zatisne; sanja, kedor kuje strašne naklepe, kako bi ugonobil svojega bližnjega.

S kratka: vsakedo sanja, kar je, a nihče ne ve zato! — Vzbežite torej pošasti, ki hočete motiti revno

občudoval energijo, politično modrost in razumnost tega moža v korist njegove državi.

General Ignatijev, ruski poslanec pri visoki porti v Carigradu, je že mnogo let mej diplomati visoko čislana in važna oseba. Nikolaj Pavlovič Ignatijev je bil 17. januarja leta 1832 v Petrogradu rojen. Služboval je najprvi v ruski armadi ter se je Krimski vojske kot polkovnik (obrist) vdeležil. Potem je bil pomočnik (attaché) v vojaškem očetelju pri poslanstvu v Londonu, kasneje v Parizu. V Parizu je bil tudi ob času konference, ko so vlade po Krimski vojski pogoje miru stavljale, in tu se je pokazal Ignatijev mojstra v politiki. Vsled tega ga je upotrebovala kasneje ruska vlada vselej kot zastopnika v onih slučajih, ki so se po važnosti in zmotnjavah pred drugimi odlikovali.

Kot izvrstnega diplomata se je skazal Ignatijev tudi na Kitajskem v Aziji, kjer je na korist svojega vladarja in njegove države svojo ulogo kot poslanec izvršil. Kasneje je bil imenovan za generala in vidimo ga kot posredovalca mej vojskojotimi se narodi Kirgizov in Turkomanov. Komaj se me ju posrečilo te narode pomiriti, je odpotoval kot poslanec v Kivo in Boharo, kar je bilo tačas z velikimi težavami in veliko nevarnostjo v zvezi.

Posebno velike zasluge za svojega cara in rusko carstvo si je pridobil v Peking-u na Kitajskem, kjer je tudi nekaj časa kot poslanec posloval. Tu je pridobil ruski državi 22 mest s pristanom in celo veliko porečje Amur-ja in to zaradi tega, ker je mej Kitajci, Angleži in Francozi z jako verlim vspehom posredoval. Tudi je Ignatijev toliko latorik na diplomatičnem polju pridobil, da je bil od tačas mej prve politikarje sveta štet.

V letu 1864 je postal poslanec v Carigradu. Kdor se le nekoliko s politiko ukvarja, temu je gotovo njega ime od tega časa sem znano. Srd in pikanje od vseh strani, posebno pa od avstrijske takozvane ustavoverne klike, ki vse sovraži, kar je slovanskega, in katera vsacega, ki za zboljšanje in napredek slovanske ideje in slovanske sploh dela, svetočita dovolj, da je Rusija pravo zadela, ko je svojega najizvrstnejšega sina tje poslala, kjer ji je bilo dolžnost za zboljšanje položaja podjarmljenih bratov in nečloveško terpinčenih sovornikov skrbeti. Znaniti da je vstanek, vzročen po nezasišanem barbarstvu, Ignatijeva iz začetka iznenadil in mu račun prekrižal, račun, po kojem je on hotel najbrže po lepšem potu isto dognati in doseči, kar bode treba sedaj s krvjo in mečem pridobiti, toda onesvestilo ga nij nikakor, kar nazvidimo iz tega, da je danes on na vihu situacije.

Komu nij znano demonično veselje in krik takozvanega vstavoverskega novinarstva, ko je bil Ignatijev od svojega cara leta 1876 domov poklican, da bi nova poročila in nove ukaze sprejel? Upala je vže ona časnikarska druhal, da Ignatijeva ne bode več v Carigrad, ter zijala je na vsa usta, Ignatijev je fijaško naredil ter je za vekomaj Carigrad zupustil. Toda komu nij znano, da ona druhal vže vse izpeljano vidi, česar si želi?

Tačas, ko je bil Ignatijev na Ruskem, je zasel Murad V. prestol turški a tudi zgubil ga je; njega brat Abdul Hamid je vže bil stopil na njegovo mesto, ko se je Ignatijev v Carigrad vrnil, kjer so mu gnjili Turčini jezo in zobe kazali; toda Ignatijev je mož, ki se sence ne boji.

Bog mu daj srečo, ker mu je dal pogum in razum!

človeško srce, vzbežite zmote, ki posnemate človeka i njegove glasove, akopram vam manjka obojega! Proč, poberite se! Kedo se briga za vašo hvalo, za fantastično srečo, za nečimerno slavo, ki mine hitro, kakor vetrovi na nebesih? Saj se koprnečemu srcu le tako zgodi, kakor drevesu, ki se pokrije prerano rožnatim cvetjem, da je potem piš severne burje otrese i odnese na vse četviri strani! Misli sem si uže i jaz, da sem se enako bršlinu ovil trdnega, stano-vitega bresta; a oklenol sem se prhle, slabotne cvetice, ki je ovenela i vsehnola, predno bi se bila še razvila!

Sanje so naše življenje!

Kakor se češče muči duša v sanjah ničnimi zomami, ali pa se topi v praznih radostih, ki niso drugega, nego gole glume žive domišljije, tako trepeče čestokrat človeško srce pred golimi sencami brez resničnosti, tako drvi i dere za veseljem, kojega nij. A kakor slaba, temna zavedenost v sanjah razmer v življenji ne pozna i vsaj dobro ne razumi, da preteklo meša z bodočim i sedanjost do cela prezira: tako dela tudi bečeta, jasna zavedenost v življenji, — po dnevi. Sreče, koje bi lahko imeli, se po gostem bojimo, zaničujemo jo i zamenjujemo z le videžnim blagorjem, ki nam vzbeži, če hočemo s poželjivo roko po njem prijeti, kakor sadna drevesa nesrečnemu Tantalju. Kako mnogokrat se ognemo sreči, meneč, da bi bila vir nezgodam! Saj celo naše nade so tudi zmérom le sanje, nične sanje, koje prožene žalostna resnica!

Sanje so naše življenje!

V sanjah vidimo včas i reči, kojih istinito nij; v sanjah smo v razmerah, v kojih nijmo še bili, ni-ti bodemo kodaj. Tako je v človeškem življenji. Ke-

Dopisi.

V Gorici, 3 januarja (Gorica dobi dnevnik Novoletno beračenje. — Kmetijsko. — Pust je tukaj.)

Nekaj prineslo je novo leto tudi Goričanom; dar sicer nij večini prebivalstva nič kaj po volji; pa za to se ne zmenijo taki darovalci, ki darujejo z namenom, da bi dosegli, kar dozdaj niso mogli — ta dar je italijanski dnevnik. Dnevnik v Gorici! Kako je to mogoče. bo marsikdo skero neverno vsliknil? In vendar je taka. — Te dni došel je nam oklic, ki mora biti produkt spretnega peresa kacega goriškega zakulisnega politikarja; — ta oklic naznanja občinstvu, da list „Il Goriziano“, ki je dozdaj izhajal samo vsakih 14 dni, bode z 6. t. m. začenši postal dnevnik. Iz pograma se razvidi, da bo časnik liberalen in na roden, prva zadača pa mu bode, da pobija in odkriva naprave tako znane goriške „konsorterije“, to je sedanje večine v mestnem zboru, da vniči upliv znanega Goriškega vsegamogočnega in stigmatizuje njegov organ, L'Isonzo. — Kedor je pazljivo čital omenjen oklic, prišel je vsaj do enatih sklepov. — Kaj družega pa je prašanje, če je sploh mogoče vzdrževati v Gorici ital. dnevnik? —

V računjanju večji in s časnikarstvom bavlajoči se ljudje, so preračunili, da ital. dnevnik v Gorici bi bil pasiven za nekoliko tisuč gold.; sploh se ne da napraviti še tako površen proračun, ki ne bi kazal očividne zgube. In ko se ljudje tako razgovarjajo, praša skoro vsakdo: od kod pa pride denar, da se pokrije primanjkljaj in sploh, da se začne to započetje? Zdaj pa ljudje sklepajo na razne načine: eni hočejo vedeti, da bo sodeloval oni bogati gospod „Dispositionsfond“ iz Dunaja, sopet drugim se dozdeva, da je vse započetje v zvezi z nemško, jako malo pa bogato stranko, kar pa bi bilo na zadnje vse jedno, ker omenjeni dunajski gospod je tako največji podpor-nik omenjene stranke. Slišali so se pa tudi glasovi, ki so vse započetje pripisovali italijanskemu „Comitato d'azione“, — torej inostranskemu uplivu, kar pa je najmanj verjetno, ker omenjeni odbor za ital. propa-gando ne potrebuje novih moči in novih organov na Primorskem, on jih uže ima in prav zanesljivih. To-rej kaj je resničnega na vsem tem kokodakanji? Mi smo si uže napravili svojo sodbo, s katero pa noče-mo kar naravnost na dan. Samo toliko omenimo, da vlada želi in mora želeti vničenje takozvanih „kon-sorterij“ tukaj in v Trstu, posebno pa mora na to gledati, da goriškega „Edino-zmožneža“ sname z ol-tarja, kder malozmožneži z njim malikujejo. Po tem, kar smo razodeli, si bo uže lahko vsakdo napravil sod-bo, posebno če bo list le kaj časa opozoval. Kar se nas tiče, se ne moremo ogrevati za tak časnik, ven-dar pa nam je prav, da se začnjenja v italijanskem ta-boru vojna proti krivicam in samovlastnostim tako-zvane konsorterije, ki ima svoj um v eni sami glavi.

Da organ te svojati „L'Isonzo“, ki se brez vsa-ke konkurence nij mogel prav vdomačiti, zdaj postane še bolj zapuščen, to je skoro gotovo, in akopram naznanja v predzadnjem svojem listu, da bode na željo mnogih prijateljev morda po trikrat na teden izhajal, je treba to obljubo sprejeti z največjo reser-vo. Mogoče, da najde tudi on kako mrtvo roko, ki mu pomaga; pa dvomimo, ker studenci se suše. Zad-nji „L'Isonzo“ omenja novega dnevnika mej raznimi vestimi tako suho, da z manjimi besedami nij mogel

do bi mogel prošeti vse zmote, v koje se tu zaple-temo, ko vendar bedimo? Sedaj nam kaže bojazljivost kakor v zrcalu strahove, ki mogo biti le v ču-dnem kraljestvu žive domišljije, a ki nam vendar na-polne dušo se žalostijo, grozo i zono; sedaj vidimo v poželjivosti zmame i veselja, ki človeka inace le mo-té, a vendar njegovo srce vznemirjajo, da po njih hre-peni, da se jim bliža, da ga potem zapusté sredi po-ta mej trnjem!

Sanje so naše življenje!

Kajti jega podoba gino istako lahko iz spomina, kakor mino podoba v sanjah. Jedva se spominjamo, vzbujeni iz nočnih sanj, prikaznij, ki so nas strašile ali razveseljevale, prizorov, kateri so nas vznemirjali ili tešili, ter v kratkem pozabimo vse. Le posamez-ni prizori, koje smo imeli v snu, ostano zvestejše v spominu, ker so imeli ili posebno živost ili kako po-menljivost našemu življenju, ali ker so nam čute tako presunili, da se jih nijmo mogli nikakor pozabiti. — Tako je tudi v življenji. Sedanjost i bodočnost nas tako motite, da se preteklost če dalje bolje temni, da izgine slednjič do cela iz spomina. Preteklost postane slednjič enaka temnim, nejasnim sanjam, kojih po-dob si uže ne moremo oživiti. Kakor poblebi na sli-ki barve, tako prežene čas tudi skoro vse živobojne podobe veselj i bolestij, ki smo je užili v davnih dno-vih, ter le nekaterih trenutkov življenja ne moreš po-pozabiti. I če se nam uže v pozemeljskem življenji tako godi, kako nam bode onkraj robā solzne doline, ko se nam odpre nov svet?

Sanje so naše življenje!

Kajti njegove radosti i bolesti gino blizo tako hitro, kakor veselje i žalost v sanjah. V nič razpuh-

tega storiti. To kaže neko osupnjenost in neko re-servo, iz katere si bo morda „L'Isonzo“ se le kesne-je upal, ko bode pregledal bojne moči nasprotnika. Le naj si jih dajata fanta!

Če je kaj graje vredno v naši „lepi Nizzi“, vredno je gotovo ono beračenje na novega leta dan in še celih 8 dni potem.

Menda nij tako močnega koledovanja nikder, ka-kor prav v Gorici. Od zgodnjega jutra do poznega večera vlatijo se vam po mestu celi tropi odraslenih rokodelcev in manjših rokodelskih učencev; ti ljudje vam gredó od hiše do hiše in človek se jih ne more odkrižati drugače, nego s cvenkom. Če ga poprašas, kedo da je in kedaj je kaj delal za-te, odgovoril ti bode morda: „Sem delavec šivarja, ki je pred 3. leti vam zafikal hlače“, ali: „sem prišel enkrat k vam, da ste gospodarju posodili voziček“, ali: „sem vam uže večkrat zapodil psička domu“ itd. A ne samo taki nizki ljudje, tudi gospodje s pinjo na glavi in veliko lepše oblečeni, morda tudi boljše se začasnim pre-skrbljeni kot Ti, pridejo nadlegovati Te. Kaj bi dal tacemu človeku, pred katerim imaš uže nekaj „re-špekta“? Pod „ranjšem“ ne gre; če pa pomislimo, kako težki so goldinarji dandanes, moramo reči, da za uradnika in tudi trgovca prevelika je ta davščina. V Gorici so trgovci odpravili takozvani božični mando-lat; zakaj bi se ne odpravilo tudi novoletno koledo-vanje. — Prvi v tem obziru bi morali biti gospodarji sami: vsak gospodar naj svoje posle obdari, pa jim ob enem prepové, da ne smejo druge ljudi nadlego-vati se sebičnimi voščili. Namesto pa, da trgovci in drugi delijo one desetice mej ljudi, ki jih še isti dan zapijejo, naj bi rajše kako svoto podarili roko-deiskemu podpornemu društvu, ali pa kakemu druge-mu dobrodelnemu zavodu; vsak se bo rajše zavezal plačati kako svoto, da se le odkupi sitnosti.

Želeti je to iz praktičnega in moralnega stališča še bolj kakor odpravo mandolata; zatoj pa bi moral naš magistrat tudi v tej zadevi za prihodnje leto pre-skrbeti kaj v interes apredka, morale in človeko-ljubja.

Kakor znano ima goriška dežela v tolminskih planinah svojega učitelja za sirarstvo; ta učitelj, ro-dom Švicar, koristil je uže prav mnogo in nadejati se je, da v nekih letih povzdigne naše sirarstvo do tako visoke stopinje, da se bo smel goriški sir meriti še švicarskim, kar se deloma uže danes godi. V teku mnogih let nij naša kmet. družba toliko koristila, ka-kor je koristila s poklicanjem tega moža v našo de-želo. A to društvo nij ostalo dosledno, kar se tiče podpore našega učitelja sirarstva; s konca dajalo mu je gl. 1200 na leto; a letos mu je plačo hotelo zni-žati skoro na polovico in ker omerjeni gospod menda nij hotel in mogel služiti za malo svoto, nadomestil mu je odtrgani de! plače tolminski okrajni šolski svet, kar je vse hvalevredno. Če pa pomislimo, da tajnik kmetijske družbe, ki koristi silno malo naši deželi in zraven še ne zna družega, nego samo italijansko, do-biva letne plače gl. 1500, katera mu bode morda te dni prisojena kot definitivna plača, potem se ne mo-remo načuditi štedljivosti kmetijske družbe gledé si-rarske šole v tolminskih planinah.

Pust trka na duri in naša socijalna društva ku-jejo programe za pustni čas; naša čitalnica napravi več plesov, kateri gotovo ne zaostanejo za lanskimi, jako lepimi; prvi ples v čitalnici bo v nedeljo. Zra-ven plesov bi bilo dobro, da bi se vpeljale tudi ve-černe plesne vaje, pri katerih naj bi se podučeval jako

ti ves pomen čudnih sanj, ko se probudiš v zorinem mraku. Naj te je moril sen strahom, skrbmi i stis-koj, ali te dvigal na perotih veselja i radosti visoko nad resničnost, naj te je blagovala zemlja največimi zakladi, da si bil najsrečnejši na njej, ali te mučila i tlačila, naj te je uklepala v tesne vezi i ozke spone, naj te je v rabstvo prodajala, naj ti je jemala vse, kar ti je najdraže, i te utapljala v globoko, neizmerno ža-lost: vse je ničevno, i kakor hitro se vzbudiš, razteče se vse, strah i veselje v — nič! — Podobe življenja trajajo inace delj časa, nego podoba sanj; a živi ob-čutljivi, obhajajoči nas v trenutjih, ko se nam prika-žo, preido tekom časa iz spomina. Največa zguba, ki nas iz prva po polnem potlači, da nam je, kakor bi bili vse zgubili, zdi se nam časom ne uže tako veli-ka; redkejše začnemo misliti na njo, i slednjič nam izgine iz spomina, kakor sanje, da sami ne vemo, ka-ko i zakaj. Najgorkejša ljubezen se časom ohladi, omrzne i žalibože tudi-zmrzne! Najhujše sovraštvo, koje se zdi iz prva, kakor bi ne nehala nikoli, mine, poleže se i kar smo prebili, pozabljeno je. Čudimo se le neke danje strasti. Če je tako v življenji, kako bode stoprv, ko se iz dolzega i lehanega sna probu-dimo v slavi nebeški? Naj ti je v življenji venčal la-vorov venec jasno čelo, ali si ječal v ravovih sponah, si li nosil žeslo ali motiko, živel v lesku i blesku ali v miru i samoti, bez skrbij, kakor ptica na veji, ali z njimi obložen, so se ti izpolnile vse želje ali no-bena, si li ukal veselja ali vokal žalosti — močil solza-mi črni kruh: vse bode nično, vse bode takrat le go-le sanje, na katere ovi dan ni mislil ne bodeš, i koje ti ne bodo razburjevale pomirjenega srca!

Sanje so naše življenje!

lep jugoslovanski ples „kolo“ in pa česki ples „beseda“. To bi bilo letos lahko mogoče, ker so v čitalnici nekateri gospodje, ki znajo oba plesa in so ju že učili drugod. — Slovanski plesi so slovanski čitalnici najprimernejši, zraven tega pa „variatio delectat.“

Iz Gorice, 4. januarja. Kak sršen je nek vpiknil noviškega dopisnika v naši lepi Nizzi, da je razlil toliko zolča v zadnjih „Novicah“? — Nekaj je že moralo biti, kar je tega gospoda tako hudo razjarilo. Mi skoraj ne moremo izduhtati, kedaj in kako smo se temu gospodu tako močno prikupili, da nas ne more več pozabiti. Morda mu je zmanjkalo pikantne polivke za „garnirano“ hrano, katero nam podaja v „Novicah“ navadno vsaki četrtek? Naj nam veruje, da nam njegova žela niso prizadela posebne otečine in da mu prav radi privoščimo veselje, hladiti si svoje srce v predalih „Novic“: — mi ga zaradi tega ne bomo poslali k „vragu“. — To je diletantizem, katerega je treba „respektirati“ mejušno in ker nas goriški dopisi v Novicah dostikrat celo kratkočasijo, nam ne sme gospod dopisnik zameriti, če včasih tudi mi kaj podrezamo, saj mu kot skušenemu novinarju mora znano biti, da drezanje prouzročuje drezanje. Tega pa nijsmo mogli verjeti, da se bo mnogokateri visokoučeni gospod kedaj tako spozabil, da bo v svoji sveti jeziki klcal celo vruga na pomoč proti njemu neljubemu listu in on prav on očital temu listu nespravljivost. Po našem navadnem mnenju je nespravljiv oni človek, ki še mrtvim ne prizanesa, ki nikoli ne pozabi onega, ki mu nij hotel biti pokorna ovčica; in ki ne prenaša svojega maščevanja samo v liste, ampak celó v privatno življenje, ki spodkopuje in hoče smešiti dobro stvar samo zaradi kake njemu neljube osebe ter skuša podreti slovo samo zato, da bi laglje v motni vodi ribce lovil. Mi vsega tega ne poznamo; temveč smo dopisniku prav po kristijansko že večkrat odpustili in voščimo Novicam še mnogo takih in enakih dopisov. — Koliko se pa ujemajo omenjene lastnosti nespravljivega človeka z dopisi goriškega dopisnika v „Novicah“, to naj sodi občinstvo. — Gotovi smo, da še celo nekateri sedanji naši neprijatelji, katerih ima vsak človek, temveč pa list, bodó morali v tej zadevi pravično soditi, ker drugače bi se morali sramovati pred samim seboj. Čemu citira gospod dopisnik izrek nekega gospoda, da bi bilo še le potem mirno in dobro, ko bi list „vrag vzel“. Saj mi radi verujemo, da je to stara želja gosp. dopisnika in njegove pokroviteljice, kajti potem bi vse plesalo po piščalki, na katero piskajo v višinah zapeljive sirene. Morda tiči v glavi g. dopisnika kaka skrivna misel, kak lep program, kako bi goriške Slovence osrečil z domačo fabrikco, ki bi jih vstrojila za „visoke namene“, morda mu celó roji po glavi „Il Goriziano“. — Radi verujemo tudi, da je g. dopisniku dobro znano, kedaj mora prenehati kak list, saj se gotovo spominja časov, ko je „vrag vzel“ celo take liste, ki so zajemali iz polnih jasel; saj še „Neue freie Presse“ ne bode rešila njegova protekcija*, če se to zgodi, kar nasvetuje organ nemške klerikalno-konservativne stranke, da jo namreč popusté vsi dobromisleči. — Mi pa tega ne želimo še tej največi sovražnici; vse naj živi in tudi noviški dopisnik z svojo torbico, v katero naj bi v kratkem zbasal tako veliko diplomo, da se proslavi

* Neverjetno! noviški dopisnik drugačnih misli, kakor Vaterland!

Čudno i nepravilno se menjajo, mešajo i križajo podobe, katere vidimo v sanjah; a ne moremo si razjasniti, zakaj nam sanje baš te podobe kaže i zakaj se hipoma spremene v druge, čé treba, nasprotno. V sanjah je vse zamotano i zmeđeno. Kmalu se mešajo podobe sreče in upa s podobami nesreče i strahú; kmalu nas sprave sanje iz zadrege, kmalu nas zamotajo v stiske i nadloge, — i zopet v veselje i srečo. Sanje lahko vse zapletó, zmotajo i zmešajo, a tudi tako lahko zopet vse razpleto, odmotajo i sprave, da ne moremo se prečuditi niti pojasniti si, zakaj je tista zmeda? — Toda glej! V ovej nepravilnej menjavi je živa podoba življenja! Tudi v življenji sije solnce i rosi dež, vrste se veseli i žalostni dnevi. Senčnata konja noč i jutro hojevata združena roko v roci po sveti, ter obiskujeta ves človeški rod. Temu nočni natopir fríra neprijetno ob ušesih, onemu jutranji škrjanec veselo žubori visoko nad njivo! Duh i osoda delata v človeškem življenji nekako letne čase, ter uredujeta i določujeta temo i luč. Zmej dveh človekov, ki skoro na istem mestu bivata, sanjari prvi v radostnem poludnevi, i koprni drugi v nočni samoti; kajti za skrbi i reve ne mine noč z urinim prikljanjem niti sé kazalčevo senco na solnci! — Tamo obiše nezgoda nenadoma srečnega ter mu stvori, da občuti srečo spremenljivo, nezanesljivo; tu vzdigne sreča radi skrbij i težav pala srca v svoje naročje, krepča ja i jači. I v življenji se menjata sreča i gorje, jok i smeh, vrisk i stok, pokoj i nevarnost, vojna i mir, življenje i smrt tekom časa — vse zmeđeno, vse nepričakovano. Da, tista čudna zmes, tista menjava, je, dejal bi, celó v moralnem oziru! Kakor smo v sanjah včasih tako nizki i zaničljivi, da se sami sebe sramujemo, ka-

za vse večne čase, k čemur bomo tudi mi radi pomagali, kadar bomo dobre volje in bomo zopet tako srečni, da pokukamo za kulise. —

Iz tržaske okolice, 1. jan. (Izv. dop.) Naše volitive so hvala Bogu končane in preje tako razburjeni duhovi so se s časoma tudi potolažili, veliko se je sicer govorilo in pisalo, kako se bo zoper volitev v I. okraju protestiralo in kakošne nepostavnosti se bodo na dan spravile, ali kadar je prišel protestovanja čas, nij se več živa duša za protest zmenila, še manj pa se za njega potegnila, potem takem se more toraj soditi, da je bilo tam vse v redu in dosledno bosta morala prihodnjé tudi Mihec in Jakec na počenej kolibi vse kaj bolj koristnega pogovarjati se, kajti kaj pomaga sedaj vse oštevanje, ko se je čas, ob katerem bi se bilo dalo še kaj pomagati, zamudil? Vsako tako oštevanje in očitanje je sedaj prepozno. Kar se pa ravno oštevanja in očitanja v časnikih zadeva, sme se reči, da so Slovenci v tej zadevi v prvi vrsti; kajti premnogokrat se prigodi, da to, kar se enemu ali drugemu očita, nij popolnoma resnica ampak le gola govorica in se tako enemu ali drugemu na dobrem imenu škoduje. Tako tudi v št. 51 lista „Soča“ se častivrednemu barkolskemu fajmoštru pregreha očita, katere se on nikoli nij vdeležil; kajti on nij nikoli za nasprotnega kandidata delal, saj se po vsej Barkoli mej volivci ne eden ne najde, kateri bi zamogel reči, da ga je omenjeni gospod nagovarjal, naj nasprotnika voli, mariveč pa mora nasproti marsikdo potrditi, da mu je ravno ta natolcevaní gosp. narodnega kandidata ime na njegov listek zapisal. Stvar pa, katero dopisnik „Soča“ omenja, se je tudi vse drugače vršila, nego jo je bil kmet proglasil. Gotovo pa je bilo za častivrednega starčka, kateri ima že tako v svoji težavnej službi marsiktero grenko uro prestati, silo britko in težko, da so celo v več izobraženih krogih govorico nezanesljivega kmeta za resnico vzeli in so moža, kateri se je do sedaj vrlo obnašal in dolžnosti svoje vedno vestno spolnoval, prehitro in preojstro sodili.

Okoličan.

Politični pregled.

V Gorici, 5. januarja 1877.

V notranjem nimamo nič posebnega. Dovesilo se je v novem času oboroženje naše artilerije z novimi topovi, katere je iznašel general Uhatius. Mi bi tega ne bili omenili, če bi nemški in madjarski časopisi čudna razmišljanja na ta dogodek ne naslanjali. A s kako samosvestijo oznanjajo to celému svetu in posebno Rusiji, kakor da se naj zadnja varuje začeti kak prepír z Avstrijo in naj posebno v štambulskih obravnavanjih ne daje povoda Avstriji, po katerem bi bila prisiljena napram Rusiji sovražno stališče zavzeti, kajti Avstrija je sedaj bolj pripravljena na boj nego Rusija. Marsikaj bi mi na to odgovarjali, a tiskovna svoboda na-

ko smo mogli pač tako globoko pasti, a včasih tako blagi i velikodušni, da ne vemo sami za-se, tako se mešajo dobri i slabi čini v človeku. Včasih ga naganja dobri duh, da se oslavi vrlimi čini, a včasih ga silijo tudi slabi, da pade, globoko pade, v neskončno bezdno bez rešnega pota!

Sanje so naše življenje!

Saj tudi osoda narodov se meša, kakor prikazni v snu, ter v osodi vsega človeštva je tako, kakor v življenji posameznega človeka. Narodi se dvigajo i — padajo!

„In lebensfluten, in tatensturm
Wall' ich auf und ab,
Wehe hin und her;
Geburt und grab,
Ein ewig meer,
Ein wechselnd weben,
Ein glühend leben,

So schaff' ich am tausenden stuhle der zeit
Und wirke der gottheit lebendiges kleid.“

Tako govori zemljini duh v Goethejevem Faustu, i ne bez pomena. Luč se menja s temo, dobro sé slabim, pravica s krivico, svoboda se silo, bogastvo z uboštvom, lesk i mogočnost z revo i onemoglostjo, omika sé surovostjo, modrost s topostjo — tako nepričakovano, tako čudno, da strmimo omamljeni i osupljeni, ter zaman iščemo uzroke toliki menjavi. Če pomislimo, kaj je človek vse doživel, kako so dežele menjavale svoje gospode, kakor Proteus svojo podobo spreminja, kako so se družile i ločile, kako se je v bitvi zmaga nagibovala zdaj na to, zdaj na ono stran, kako je človeštvo sedaj v upu se zibalo, sedaj v strahu koprnelo, kako je nenadoma drug prizor velike

ša nam tega ne dopušča. — Pred tednom so vsi nemško-avstrijski listi in poleg njih tudi poljski i take laži o ruskej južni vojski prinášali, da bi res čudno bilo, če bi se nahajal še kter rusk vojak v Kišenevu. Na te nebramne laži odgovarja „Pol. Corr.“, da šteje ruska južna vojska 274.600 mož čilih in zdravih pešcev z reservo vred, dalje 12.330 hrabrih konjnikov in 245 topov z vsem potrebnim živežem in strelivom. Še štiri vojni kori se hitro lahko mobilizirajo in se s temi do 15. februarja prav lahko pomnoži za 120.000 mož ruska južna vojska. Dostavimo naj še temu, da je „Pol. Cor.“ več nego na pol oficijozen in organ Andrassyjev, ministra zunanjih zadev.

Ravno še pred nastopom novega leta objavila je uradna „Wiener Zeitung“ finančno postavbo za leto 1877, po kateri znašajo državni, takrajlitavski stroški 405,569.474 gold. dohodki 376,637.817 gold.; toraj znaša primankelje za leto 1877 natančno 28,931.657 gold., kateri se ima pokriti z izdajo v zlatu naloženih obligacij. Dalje prinaša postavbo v kervavem davku, po katerem se nabere letos v stalno vojsko 54.561 in v reservo 5454 mož, to se vé da samo v Cislajtániji.

Gerki se tudi pripravljajo na boj, kajti gerški parlament dovolil je, da se skliče skupaj 120.000 vojske, in nakazal je 10 milijonov za oboroženje. Beržkone pomnožila se bode tudi še gorška vojska z mnogimi Albanci, kateri zapuščajóci svoja stara selišča se na Gerško preseljujejo, kjer dobi vsaka družina nekaj zemlje in nekoliko denarjev v podporo. Naši nemški turkofili, kakor „Neue freie Presse“, ne vedó o tem nič poročati, a ko bi kaj o tem poročali, dostavili bi tudi gotovo, da so izseljenec bili presiti ter da jim je predobro bilo v Turčiji.

V saboto imeli so deležitelji štambulske konferencije svojo tretjo sejo, katera je jake važnosti in pomenljivosti, kajti o njej bode se pisalo, ako se do sedaj došla privatna berzovajna poročila obistinijo, kakor o vелеvažnem trenutku, v katerem se je izcimil preobrat v balkanskem vprašanji. Poroča se, da vsi zastopniki vlastij pripravljajo se na odhod iz Carigrada, ker je bajé turški zastopnik Savfet paša objavil, da visoka porta noče ničesa slišati o uvednji reform za posamezne dežele in o materijalne garanciji; da, porta noče celó ničesa vedeti sploh o reformah za Bosno in Hercegovino, kakoršne so nasvetovane bile v znanej Andrassyjevi noti in kakoršne je tudi Angležka za potrebne spoznala in predlagala, pripravljena je bajé za Bulgarijo dovoliti kristijanskega guvernerja, a ne za Bosno in Hercegovino; sklicuje

zaloigre drugi izpodrinol — če vse to pomislimo: — zdi se nam vse le sanje, zdi se nam tudi življenje v širnem zmislu le sen, vide se nam pomenljive besede pesnikove;

„Was ist das leben? hohler schaum,
Ein täuschend bild, ein schatten kaum!
Gar wenig kann das glück uns geben;
Denn nur ein traum ist alles leben,
Und selbst die träume sind ein traum!“
M. Z.-I.

Mirta orijentalška.

(J. Volkov).

Rasi mirta. vedno grm zeleni
In obleci veje v zlati cvet;
Naj te greje z neba žar rumeni,
Naj se dan otvori v Jugu spet!
Slava tebi, vedno grm diseči!
Slava bratom! Slava vitezom!
Za svobodo, Slavjani terpeči;
Lepšaj mirta, — zemljo i njih dom.

Le svobodno širi svoje grane!*
In razsijlji s cvetja duh sladaki
Pa ozdravi Jugu stare rane!
Naj kraljuje mir in zgine mrak.
Rasi mirta, cveti in zeleni!
Mrtvo vreme gagni v črno noč!
Slogo širi bratsko med Slaveni!
Da jih veže velka silna moč!

* grane — veje.

se ono in vedno povdarja svojo proglašeno ustavo in pravi, da le na podlagi te ustave sklicani parlament bode smel po svojem spoznanju dovoljevati preuredbe v državi. No! S tem odgovorom gotovo nij ustrezno niti njej najprijaznejšemu zastopniku na konferenciji; kajti to pomenja zastopnikom z pestjo v obraz biti, in čuditi se nam ne bode treba, če nam naenkrat dojde vest, da so se vsa pogajanja konferencijskih zastopnikov z Turčijo razbila ter da so zastopniki vseh vlastij Carigrad zapustili. Dostavimo naj, da je vse angleško oklepno brodovje uže zapustilo Besiško luko ter se podalo v Piraeus pred Atene.

Premirje mej Turčijo in Srbijo ter Černogoro podaljšalo se je zopet za dva meseca. O mirovnih pogojih, katere misli Turčija staviti, sliši se po dolgem času zopet nekoliko. Srbija bi po tem takem dobila Mali Zvornik; Černagora bi pa morala proti odstopu nekaj sveta in luke Špice pripoznati turško suvereniteto. Nij nam treba posebno povdarjati, da Černagora v zadnji pogoj nikakor ne privoli, kajti ona prosta hoče biti, dokler le jeden Černogorec še živi. Černagora se dobro počuti, če je sama svoj gospodar, in nič ne hrepeni in tudi ne bode nikdar hrepenela po tujem turškem jarmu. Kar jej Turčija obeta, dobi vse jedno, ali bode Turčija hotela ali ne.

Razne vesti.

Slovanski Narod priporočamo vsem našim rodoljubom; naj si naročujejo v kolikor mogoče obilem številu edini slovenski dnevnik. Če si ga ne more jeden sam naročiti, naj se združijo po dva, tri ali več skupaj. List izhaja še vedno v Ljubljani v narodni tiskarni; cena mu je nepremenjena.

† **Kanonik Kofol** bivši vodja centranega semenišča goriškega vmrl je po kratki, hudi bolezni 3. t. m. ob 10. uri zvečer. Ranjki užival je veliko zaupanje nadškofa, kateri ga je še malo pred smrtjo obiskal. Ker je bil ranjki po vsem mestu znana osoba, bo pogreb njegov gotovo prav velikanski.

Izabrane pjesme dra. St. Ljajševića zove se krasno vezana knjiga, ki obsega 183 najlepših hrvatskih pesni omenjenega slavno znanega hrvatskega pesnika. Ta knjiga je vsakem obziru lep kinč za vsako knjižnico in ker je želeli, da bi se posebno naša mladina seznanila s hrvatskimi umotvori, priporočamo slovenskemu občinstvu, da se za njo. Navadno vezana stane f. 1.50; krasno vezana in močno pozlačena pa 2 gld.; dobi se lahko po našem upravnistvu.

Zima na Ruskem. V Petrogradu in sploh na Ruskem je padlo v zadnjem času toliko snega, da so zaprte skoro vse komunikacije in da uže več časa miruje promet. V Petrogradu kaže termometer skoro vedno 35 stopinj, po trgih goré ognji, da se ljudstvo lahko greje in ubogim delalcem deli se v javnih prostorih čaj; pri vsem tem pa so zmrzli nosi in zmrli, popolnoma otrpneni udje kaj navadnega. V Arkan-gelju je prišil mraz celo čez 40 stopinj. Diplomati Zima bode morda uzrok, da se vojska zavleče do spomladi.

Slovenska matica je za letos razdelila mej ude 4 zemljevide in dve knjigi: Letopis in Tomanov životopis. „Narod“ ima prav, če pravi, da je premalo delalnosti in premalo blaga za potrebe Slovencev.

Občnā zgodovina za višje razrede narodnih in meščanskih šol; v nemškem jeziku spisal prof. dr. Fvg. Netoliczka, poslovenil Ivan Lapajne, učitelj v Ljutomeru na Štajarskem. Knjiga obsega 90 strani in velja samo 25 krajcarjev, pri desetih iztisih celó samih 20 kr.; dobi se pri učiteljskem društvu za slov. Štajer“ v Ljutomeru. Po pošti prejeta velja knjiga 30 kr., ker stane poštni kolek 5 kr. Mi priporočamo to knjigo ne le učiteljem in učencem, ampak vsakemu še tako priprostemu rodoljubu, kajti tako potrebne knjige bi se pač ne smelo nikder pogrešati, ne v kmečki koči in ne v zbirki vsacega narodnega izobraženca.

Draginja cukra in petrolija. Marsikdo ne more razumeti, zakaj je tako porastel cukrer in petrolija. Na Francoskem nij lansko leto delalo kakih 50 tovarn in Francoska je zbog tega producerala kakih 10 milijonov metričnih centov manj cukra, kakor prejšnja leta. V Ameriki pa se je sklopilo društvo, in nakupilo skoro 2/3 petrolija, katerega pridela Pensilvanija in to društvo ga noče prodajati, tako sicer, da

v zadnjem času nij prišlo v prodajo niti toliko petrolija, kar bi zadostovalo za ameriške potrebe. — Ker pa ona družba ne bo petrolija sama požgala in je uže začela prodajati, bodo cene zdaj hitro padale.

Gartenlaube, nemšk. ilustriran beletrističen list tiska se vsaki pót v 380.000 iztisih; 18 parnih strojev je vedno v delu in za dotiskanje jedne štev. potrebuje se tri tedne, čeravno se celi list štirikrat stavi.

Frice Brandstetter ju je v graški karlavški jetnišnici predolg čas: prosil je radi tega na najvišem mestu za skrajšanje svojega zapora, kajti bolen je ubožec. Ne bi bili mislili, da je Frice tako mehkužen, saj je včasih po Štajarskem bil znan kot heroj, kateri zamore vsaki sili kos biti. Da! Moralčen mačjevec upljiva tako močno, da mora tudi še tako fizično močna postava obnemoci; in pri Fricetu je ta mačjevec poleg tega še grozno velik, toraj nobena čuda da ga je potlačil.

Onesrečil je na Dunaji jeden oficir, kateri je z drugim 100 gold. stavil, da prejezdari neko daljavo v petih minutah. Revez nij le zgubil stavo, ampak zlomil je tudi roko, kajti predno je došel do svojega cilja, zvrnila sta se s konjem vred tako nesrečno.

V Bukarestu na Rumunskem sešel se je prešle dni kongres vseh bulgarskih komitejev po inostranskem. Sklenilo se je poslati vsem zastopnikom vlastij pri štambulski konferenciji spomenico, v kateri tirjajo v imenu vseh Bulgarov sledeče: 1. Naj se napravi bulgarsko kraljestvo. 2. Tracija in Macedonija naj se s tem kraljestvom združijo. 3. To kraljestvo naj postane potem avtonomna konstitucionalna država.

Rop v Mariboru. Prešli petek zjutraj je nek potepin zgrabil nekega kolarja ženo, jo vergel na tla in jej noge in roke zvezal, potem pa vzešil iz omare sedem gold. jo popihal, Bog ga vedi kam.

Nekaj za rezerviste. Dosedaj niso dobili rezervisti, če so bili klicani kot priče k vojaškim sodnijam, nikake odškodnine. Odslej naprej ne bode več tako po vzkazu vojnega ministerstva, ampak vsaka priča odškodovati se mora kakor pri civilnih sodnijah.

Perve banke na Japonskem. Tri osebe zložile so skupaj kapital od 150.000 jenov in vložile so pri vladi prošnjo, naj jim dovoli s tem kapitalom ustanoviti banko; isto tako je druga družba sedmih oseb prosila pri vladi dovoljenja za napravo jedne banke z 100.000 jenov kapitala. Jeden jen ima vrednosti 2 gold. 16 kr. našega denarja. Vlada nij tem podvzetjem nič nasproti in bode beržkone dovolila ustanovljenje prvih dveh bank na Japonskem.

Tabak. Dohodki prodaje tobaka v prvih treh četrtletjih l. 1876 znašali so 44.177.904 gold., to je 1.192.456. gold. več nego ob istem času prednjega leta; dohodki zvišali so se tedaj za 2-70/0. Na Primorskem samem pokadilo se je smodk in tabaka več za 112.986 gold.

Velika nesreča pripetila se je na neki železnici v Ameriki. Jeden brzovlak skočil je iz svojega tira ravno na 75 čevljev visokem mostu in se je zvernul v globočino. Blizu 100 oseb je bilo mrtvih in 52 ranjenih.

Samoumori. V Bernu na Moravskem vsmertil se je vpokojeni general Urban. Na potu v bolnico ustrelil se je zrevolverjem dospevši skoraj do svojega cilja v vozu. Časniki poročajo, da je bilo slabo finančno stanje temu samoumuru vzrok. — V Berlinu vsmertil se je pak neka grofinja Schafgotsch. Vzrok je bila prevelika žalost po izgubi nje moža in drugih otrok v nekaterih tednih. Bila je še mlada in bajé jako lepa, radi česar jo je bil tudi ranjki grof poročil, kajti ona je bila hči revnega slikarja in nameščenice popreje v nekem berlinskem gledališču.

Zoper „Neue freie Presse“, izhajajočo na Dunaji, prinaša dunajski „Vaterland“ jako ojster, a skoz in skoz opravičen članek pod naslovom „Ecrasez l'infame“ to je „Proč z nesramnico“, na katerega vse naše prijatelje posebno opozorujemo. Iz njega posnamemo lahko naši čitatelji, kako misle Nemci sami o svoji židovski, nesramnej žurnalistiki. Poslušajmo in posnemajmo jih. Ven toraj iz slovenskih društev s „turško vlačugo in židovsko nesramnico“. Kedor je pa slabši ali bolj pameten od „Vaterlanda“, naj si jo sam naroči, če jo hoče čitati.

Iz Černič se nam piše: Tukajšnja čitalnica se je precej okrepčala; sicer nij prav obilo udov, ali kar jih je, so vsi odločni in zanesljivi narodnjaki. Včeraj 1. t. m. bil je občen zbor, v katerem se je veršila volitev predsednika in odbora. Voljeni so po večini prejšnji odborniki in sicer predsednik: g. Bolko, podpredsednik: g. Leban. Izrazila se je želja, naj bi se večkrat kratkočasne veselice napravljale in sklenilo se je, naj bode 14. januarja beseda, koje program Vam pozneje pošljem. Nadejamo se, da nas počastijo rodoljubi iz vseh krajev tembolj, ker se je nadejati veslega večera, kajti znane so uže podučiteljica in nje sestra kot jako spretni igralke, deklamovalke itd.

Najvojvoda Rainer zbolel je bil prav nevarno za pljučnim vnetjem, a sedaj mu je uže precej bolje in vse upanje je, da popolnem okreva.

Književni oglas. Od novega leta počemši izhajajo v Zagrebu pod vredništvom Ljudevita Tomšića vsako soboto na celej poli

„Pučke novine“.

Časopis za gosp., obrt. narod.

Pučke novine pisane so prav po domače, da jih tudi vsak Slovenec brez najmanje težkoče razumiti more. Ker vemo, da naobraženi Slovenci radi segajo po hrv. spisih i časopisih in da je čedalje večja potreba, da se hrv. i slov. narod vsaj v književnem obziru združuje, priporočamo ta novi list vsem rodoljubnim Slovincem, temveč, ker se bo ta list posebno tudi na slovenske razmere obziral.

Cena na vse leto . . . 4 fl. 60 kr.

Cena na pol leta . . . 2 fl. 30 kr.

Cena na četrt leta . . . 1 fl. 15 kr.

Naročnina naj se pošilja „knjižari Mučnjak i Senftleben“, duga ulica v Zagrebu.

Prva številka je gotova ter se vsakemu naročniku koj odpošlje.

V Zagrebu 26. decembra 1876.

Knjižara Mučnjak i Senftleben

TISKARNA MAILING

tiska

VIZITNE LISTKE

po nizkeji ceni, po kakovosti listkov.

Gospodje naročniki zunaj Gorice dobé lehkó svoje naročene stvari proti poštnemu povzetju (Postnachnahme).

Naša tiskarna ima tudi v zalogi tiskane obrazke kerstnih pisem, ženitvanjskih in mertvaških listov, cerkvenih računov, listkov za spoved i. t. d.

po ugodnej ceni.

Moll-ovi Seidlitz-prahi. Opomin.

Le potem pravi, če se nahaja na pokrovu škatljice orel in moja pomnogoverstena firma.

Po sodnijskih kazenskih spoznanjih bilo je ponarejevanje moje firme in zavarovajoče marke večkrat uže konstatirano; opominjam toraj občinstvo pred kupovanjem takih ponarejenih izdelkov, s katerimi se hoče slepariti.

Cena zapečatenéj škatljici je 1 gold. a. v.

Pravo pri z x zaznamovanih firmah.

Francevo žganje in sol.

Najzanesljivejše sredstvo za terpeče človeštvo proti vsem notranjim in zunanjim vnetjem, skoraj vsaki bolezni, vsakoverstnim ranenjem, glavo-, uho- in zobo-bolu, proti zastarelostim in odpertim ranam, raku, prisadu (Brand), vnetim očem, oterpujenostim in vsakoverstnim poškodovanjem itd.

V steklenicah z navodom njega rabe 80 kr. a. v.

Dobiva se pri z + zaznamovanih firmah.

Ribje olje M. Krohn-a & Comp. v Bergen na Norveškem.

To ribje olje je jedino mej vsemi v kupčiji nahajajočimi se sortami, katero je za zdravniške potrebe sposobno.

Cena vsakej steklenici z navodom 1 gl. a. v.

Pravo pri z * zaznamovanih firmah.

A. MOLL, Tuchlauben poleg bazarja na Dunaji.

Zaloge. V Gorici: V lekarni Franzoni (x), Ant. Mazzoli (x), A. Seppenhofer (x), v lekarni C. Zanetti (x). V Korminu: V lekarni G. B. Grinover (x). V Kanalu: V lekarni B. Passagnoli (x), v lekarni G. Garlatti (x). V Teržicu (Monfalcone): H. Neumann (x), v lekarni G. B. Fumagalli (a).